

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 8ης Σεπτεμβρίου 2005 *

Στην υπόθεση C-288/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien (Αυστρία), με απόφαση της 28ης Ιουνίου 2004, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 6 Ιουλίου 2004, στο πλαίσιο της διαδικασίας

AB

κατά

Finanzamt für den 6., 7. und 15. Bezirk,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, K. Schiemann, E. Juhász (εισηγητή) και M. Ilešič, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον H. Dossi,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την C. Jurgensen-Mercier,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Fernandes και τη Mesquita Palha,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους H. Krämer και C. Ladenburger,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 28ης Απριλίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 13 και 16 του Πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών

Κοινοτήτων, που επισυνάφθηκε αρχικώς στη Συνθήκη περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπογραφείσα στις 8 Απριλίου 1965, και κατόπιν, δυνάμει της Συνθήκης του Άμστερνταμ, στη Συνθήκη ΕΚ (στο εξής: Πρωτόκολλο).

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του ΑΒ, τοπικού υπαλλήλου διορισθέντος στην αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Βιέννη (Αυστρία), και του Finanzamt für den 6., 7. und 15. Bezirk (αυστριακής αρμόδιας φορολογικής υπηρεσίας, στο εξής: Finanzamt), ως προς την επιβολή του εθνικού φόρου εισοδήματος στον ΑΒ.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

- 3 Δυνάμει του άρθρου 28, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατόπιν δε, μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Άμστερνταμ, του άρθρου 291 ΕΚ, η Κοινότητα απολαύει στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο.
- 4 Κατά το άρθρο 13 του Πρωτοκόλλου:

«Επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλουν οι Κοινότητες στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό τους, επιβάλλεται φόρος υπέρ των Κοινοτήτων σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται από το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής.

Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό απαλλάσσονται από την επιβολή εσωτερικών φόρων επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών, που καταβάλλονται από τις Κοινοότητες.»

- 5 Το άρθρο 16 του Πρωτοκόλλου προβλέπει:

«Το Συμβούλιο προσδιορίζει, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με τα άλλα ενδιαφερόμενα όργανα, τις κατηγορίες υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων, για τους οποίους εφαρμόζονται, εν όλω ή εν μέρει, οι διατάξεις των άρθρων 12, 13, δεύτερο εδάφιο, και 14.

Τα ονόματα, η υπηρεσιακή θέση και οι διευθύνσεις των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που περιλαμβάνεται στις κατηγορίες αυτές, ανακοινώνονται περιοδικώς στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.»

- 6 Στο άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, του Πρωτοκόλλου διευκρινίζεται ότι τα προνόμια, οι ασυλίες και οι διευκολύνσεις παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων αποκλειστικώς προς το συμφέρον των Κοινοτήτων.

- 7 Βάσει του άρθρου 16 του Πρωτοκόλλου, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) 549/69, της 25ης Μαρτίου 1969, περί καθορισμού των κατηγοριών των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 12, 13, δεύτερο εδάφιο, και 14 του Πρωτοκόλλου (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 124). Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού:

«Απολαύουν των διατάξεων του άρθρου 13, δεύτερο εδάφιο, του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Κοινοτήτων οι εξής κατηγορίες:

α) τα πρόσωπα που υπάγονται στον κανονισμό περί της υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων ή στο καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων της αποζημιώσεως που προβλέπεται σε περίπτωση απομακρύνσεως από τη θέση, προς το συμφέρον της υπηρεσίας, με εξαίρεση τους τοπικούς υπαλλήλους·

[...]»

- 8 Τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων και του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί θεσπίσεως ειδικών μέτρων προσωρινώς εφαρμοστέων στους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/01, σ. 10), όπως ίσχυαν μέχρι τις 30 Απριλίου 2004, καθορίζουν αντίστοιχα τον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ) και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΛΠ).
- 9 Σύμφωνα με το άρθρο 1, το ΚΛΠ τυγχάνει εφαρμογής σε κάθε υπάλληλο που προσλαμβάνεται με σύμβαση από τις Κοινότητες. Οι εν λόγω υπάλληλοι έχουν την ιδιότητα εκτάκτου υπαλλήλου, επικουρικού υπαλλήλου, τοπικού υπαλλήλου ή ειδικού συμβούλου.
- 10 Το άρθρο 4 του ΚΛΠ έχει ως εξής:

«Θεωρείται “τοπικός υπάλληλος”, κατά την έννοια του παρόντος καθεστώτος, ο υπάλληλος ο οποίος προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις τοπικές συνήθειες για την εκτέλεση χειρωνακτικής εργασίας ή την παροχή υπηρεσιών, σε θέση που δεν προβλέπεται στον πίνακα θέσεων, ο οποίος προσαρτάται στο τμήμα του προϋπολογισμού που αναφέρεται σε κάθε όργανο της Κοινότητας, και αμείβεται

από τις συνολικές πιστώσεις που ανοίγονται για το σκοπό αυτό στο εν λόγω τμήμα του προϋπολογισμού. Κατ' εξαίρεση, ως τοπικός υπάλληλος μπορεί επίσης να θεωρηθεί ο υπάλληλος που έχει προσληφθεί προκειμένου να εκτελεί καθήκοντα διεκπεραίωσης στα γραφεία της Υπηρεσίας Τύπου και Πληροφοριών της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Στους τόπους υπηρεσίας που βρίσκονται εκτός των χωρών των Κοινοτήτων, ως τοπικός υπάλληλος μπορεί να θεωρηθεί ο υπάλληλος που έχει προσληφθεί προκειμένου να εκτελεί διαφορετικά καθήκοντα από αυτά που καθορίζονται στο πρώτο εδάφιο και τα οποία δεν θα εδικαιολογείτο, προς το συμφέρον της υπηρεσίας, να εκτελούνται από υπάλληλο άλλης ιδιότητας κατά την έννοια του άρθρου 1.»

11 Το άρθρο 79 του ΚΛΠ ορίζει:

«Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος τίτλου, οι συνθήκες εργασίας των τοπικών υπαλλήλων, ιδίως σχετικά με:

α) τον τρόπο προσλήψεως και απολύσεως·

β) τις άδειες·

γ) τις αποδοχές τους,

καθορίζονται από κάθε όργανο, βάσει της ρυθμίσεως και των συνηθειών που υφίστανται στον τόπο όπου ο υπάλληλος καλείται να ασκήσει τα καθήκοντά του.»

12 Σύμφωνα με το άρθρο 80 του ΚΛΠ, το όργανο αναλαμβάνει, στα θέματα κοινωνικής ασφάλισης, τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τους εργοδότες, δυνάμει της ρυθμίσεως που υφίσταται στον τόπο όπου ο υπάλληλος εκλήθη να ασκήσει τα καθήκοντά του.

13 Το άρθρο 81 του ΚΛΠ προβλέπει:

«1. Οι διαφορές μεταξύ του οργάνου και του τοπικού υπαλλήλου που υπηρετεί σε κράτος μέλος υπάγονται στην αρμόδια δικαστική αρχή δυνάμει της νομοθεσίας που ισχύει στον τόπο όπου ο υπάλληλος ασκεί τα καθήκοντά του.

2. Οι διαφορές μεταξύ του οργάνου και του τοπικού υπαλλήλου που υπηρετεί σε τρίτη χώρα υπάγονται σε διαιτητική αρχή με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται στη σύμβαση του υπαλλήλου.»

14 Τέλος, κατά το άρθρο 236 ΕΚ, «το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ της Κοινότητας και των υπαλλήλων της, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο κανονισμός περί της υπηρεσιακής τους καταστάσεως ή οι οποίες προκύπτουν από το καθεστώς που τους διέπει».

Η φορολογική εθνική νομοθεσία και νομολογία

15 Η Bundesabgabenordnung (ομοσπονδιακή φορολογική κανονιστική απόφαση) παρέχει στις φορολογικές αρχές τη δυνατότητα να διεκπεραιώνουν φορολογικές υποθέσεις όχι βάσει του τυπικού χαρακτηρισμού των πραγματικών περιστατικών, αλλά λαμβάνοντας υπόψη το αληθές περιεχόμενό τους. Ειδικότερα, το άρθρο 21, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα ορίζει ότι, για την εκτίμηση ζητημάτων φορολογικού δικαίου, από οικονομικής απόψεως, αποφασιστικής σημασίας είναι το πραγματικό οικονομικό περιεχόμενο των πραγματικών περιστατικών, και όχι η μορφή υπό την οποία εμφανίζονται.

- 16 Ομοίως, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Verwaltungsgerichtshof (ανώτατο διοικητικό και φορολογικό δικαστήριο), οι φορολογικές αρχές έχουν το δικαίωμα να προσδώσουν αυτοτελώς νομικό χαρακτήρισμό σε μια σύμβαση εργασίας βάσει του πραγματικού περιεχομένου της.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 17 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία ο ΑΒ, προσφεύγων στην κύρια δίκη, γερμανικής ιθαγενείας, απασχολείται ως τοπικός υπάλληλος της Επιτροπής από το 1982. Ανέλαβε καθήκοντα στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Επιτροπής στους εδρευόντες στη Γενεύη (Ελβετία) διεθνείς οργανισμούς. Το 1987, μετατέθηκε στο γραφείο αντιπροσωπείας της Επιτροπής στη Βιέννη και, μετά την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες την 1η Ιανουαρίου 1995, τοποθετήθηκε στην αντιπροσωπεία της Επιτροπής στη Βιέννη. Με σύμβαση της 1ης Ιουλίου 1994, η οποία άρχισε να ισχύει την 1η Μαΐου 1994, εργάστηκε ως τοπικός υπάλληλος με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, επιτελώντας καθήκοντα προγραμματισμού, σχεδιασμού και έλεγχου, στη θέση του ακολούθου Τύπου του ως άνω γραφείου αντιπροσωπείας, κατόπιν δε στην αντιπροσωπεία της Επιτροπής στη Βιέννη και κατετάγη στην κατηγορία I, κλιμάκιο 35.
- 18 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τον Ιανουάριο 1995 έως τον Μάρτιο 1998, ο προσφεύγων της κύριας δίκης άσκησε καθήκοντα που υπερέβαιναν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, του ΚΛΠ για τους τοπικούς υπαλλήλους, εφόσον στους υπαλλήλους αυτούς δεν μπορεί να ανατεθούν καθήκοντα που εμπίπτουν στις κατηγορίες I και II, τα οποία αντιστοιχούν στις κατηγορίες Α και Β του ΚΥΚ. Από τη δικογραφία προκύπτει επίσης ότι, με συμπληρωματική σύμβαση της 4ης Ιουλίου 1997, η σύμβαση εργασίας του ενδιαφερομένου τροποποιήθηκε με τη συγκατάθεσή του και κατετάγη στην κατηγορία III, κλιμάκιο 35, το οποίο αντιστοιχεί στην κατηγορία Γ του ΚΥΚ.

- 19 Μέχρι το τέλος του 1994, ο ενδιαφερόμενος δεν υπόκεινταν στον εθνικό φόρο εισοδήματος, λόγω της θέσεως που κατείχε σε «οργανισμό απολαύοντα προνομίων», σύμφωνα με την αυστριακή νομοθεσία. Το ζήτημα ανέκυψε από 1ης Ιανουαρίου 1995, ημερομηνία της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας στις Κοινότητες. Στις 5 Μαΐου 2000, το Finanzamt εξέδωσε πράξη βεβαιώσεως φόρου εισοδήματος για τα έτη 1995 έως 1998 καθώς και πράξη προκαταβολής φόρου εισοδήματος για το έτος 2000. Ο ενδιαφερόμενος προσέβαλε τις εν λόγω πράξεις ενώπιον του Unabhängiger Finanzsenat, υποστηρίζοντας ότι τα καθήκοντα που πράγματι ασκεί δεν αντιστοιχούν στα καθήκοντα που ανατίθενται στους τοπικούς υπαλλήλους με την κοινοτική νομοθεσία.
- 20 Συγκεκριμένα, από την απόφαση παραπομπής προκύπτει ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης υποστηρίζει ότι, βάσει των καθηκόντων που ασκεί, δεν έπρεπε να προσληφθεί ως τοπικός υπάλληλος, αλλά ως έκτακτος υπάλληλος ή επικουρικός υπάλληλος, υπό την έννοια, αντιστοίχως, των άρθρων 8 έως 50α και 51 έως 78 του ΚΛΠ και να απολαύει των διατάξεων του άρθρου 13 του Πρωτοκόλλου που τον απαλλάσσουν της επιβολής εθνικού φόρου επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών, που καταβάλλονται από τις Κοινότητες. Συνεπώς, σύμφωνα με την Bundesabgabenordnung και τη νομολογία του Verwaltungsgerichtshof, το Finanzamt έπρεπε να εξετάσει την αληθή φύση των καθηκόντων του ενδιαφερομένου και να μην του επιβάλει τον εθνικό φόρο επί του εισοδήματος, εφόσον τα καθήκοντά του αντιστοιχούν σε καθήκοντα που εμπίπτουν στην κατηγορία Α του ΚΥΚ, τα οποία συνήθως ασκούνται από έκτακτους ή επικουρικούς υπαλλήλους, οι οποίοι υπόκεινται στον κοινοτικό φόρο.
- 21 Το Finanzamt κρίνει ότι εναπόκειται στο οικείο κοινοτικό όργανο να καθορίσει το καθεστώς εργασίας των υπαλλήλων του. Με την άποψη αυτή συντάσσεται το Unabhängiger Finanzsenat, το οποίο θεωρεί ότι το καθεστώς εργασίας ενός υπαλλήλου προκύπτει αποκλειστικώς από την οικεία σύμβαση εργασίας. Επομένως, ο προσφεύγων μπορούσε ή έπρεπε να υποβάλει τη νομιμότητα της συμβάσεως εργασίας του στον δικαστικό έλεγχο του Δικαστηρίου.
- 22 Κρίνοντας ότι η προαναφερθείσα νομοθεσία του Verwaltungsgerichtshof μπορεί να οδηγήσει στην πλήρη απαλλαγή από τον φόρο του ενδιαφερομένου τόσο σε εθνικό

όσο σε κοινοτικό επίπεδο, το Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα.

- «1) Αποκλείει το άρθρο 13 του Πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τη φορολόγηση στα κράτη μέλη των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλουν οι Κοινότητες στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό τους, μόνον εφόσον οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες κάνουν χρήση του δικαιώματός τους περί επιβολής φόρου;
- 2) Αποκλείει το άρθρο 16, παράγραφος 2, του Πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τη φορολόγηση στα κράτη μέλη των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλουν οι Κοινότητες στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό τους, μόνον εφόσον οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό αναγράφονται στην εκδιδόμενη κατά το ανωτέρω άρθρο ανακοίνωση, παρέχει δε αυτομάτως στις φορολογικές αρχές κράτους μέλους μία δύναμη αυτού του άρθρου εκδοθείσα ανακοίνωση, ως προς τους μη περιλαμβανόμενους σ' αυτήν υπαλλήλους και λοιπό προσωπικό, καθώς και ως προς όσους οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες αντιμετωπίζουν ως ανήκοντες στο λοιπό προσωπικό, το δικαίωμα να εφαρμόσουν το εθνικό φορολογικό τους δίκαιο;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 23 Επειδή τα δύο υποβληθέντα ερωτήματα συνδέονται στενά μεταξύ τους, πρέπει να εξεταστούν από κοινού.
- 24 Από τα εν λόγω ερωτήματα, τιθένενα στο εκτεθέν ανωτέρω νομικό και πραγματικό πλαίσιο, προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν, για τους

σκοπούς της εφαρμογής των άρθρων 13 και 16 του Πρωτοκόλλου, η απόφαση κοινοτικού οργάνου που καθορίζει την υπηρεσιακή κατάσταση ενός υπαλλήλου του και το καθεστώς εργασίας του έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τις εθνικές διοικητικές και δικαστικές αρχές, ούτως ώστε οι εν λόγω αρχές δεν μπορούν να προβούν αυτοτελώς σε νομικό χαρακτηρισμό της επίμαχης σχέσεως εργασίας.

- 25 Τα άρθρα 11 του ΚΥΚ και του ΚΛΠ, όπως ίσχυαν τόσο πριν όσο και μετά την 1η Μαΐου 2004 (ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του νέου κανονισμού), προβλέπουν ότι ο υπάλληλος ή το λοιπό προσωπικό οφείλει να ασκεί τα καθήκοντά του και να ρυθμίζει τη συμπεριφορά του «λαμβάνοντας αποκλειστικά υπόψη του τα συμφέροντα των Κοινοτήτων, χωρίς να ζητεί ή να δέχεται οδηγίες από κυβέρνηση, από αρχή, οργάνωση ή πρόσωπο ξένο προς το όργανο στο οποίο ανήκει».
- 26 Το άρθρο 2 του ΚΥΚ και το άρθρο 6 του ΚΛΠ, όπως εφαρμόζονταν τόσο πριν όσο και μετά την 1η Μαΐου 2004, θέτουν, περαιτέρω, την αρχή της λειτουργικής αυτονομίας των κοινοτικών οργάνων ως προς την επιλογή των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού τους, ορίζοντας ότι κάθε θεσμικό όργανο καθορίζει τις αρχές οι οποίες ασκούν εντός αυτού τις εξουσίες που έχει, σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ή οι οποίες είναι εξουσιοδοτημένες να συνάπτουν τις συμβάσεις προσλήψεως του λοιπού προσωπικού.
- 27 Η εν λόγω θεσμική και λειτουργική αυτονομία διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, με τη χορήγηση των προνομίων και ασυλιών που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής των κοινοτικών οργάνων, δυνάμει ιεραρχικώς υπερκείμενων διατάξεων, συγκεκριμένα των διατάξεων του Πρωτοκόλλου. Προς τούτο, στο Πρωτόκολλο προβλέπεται ότι ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού των οργάνων, οι οποίες προσδιορίζονται μόνον από το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με τα άλλα ενδιαφερόμενα όργανα, υπόκεινται, υπέρ των Κοινοτήτων, σε φόρο επί των καταβαλλομένων από τις Κοινότητες αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών, ενώ παράλληλα απαλλάσσονται από την επιβολή εσωτερικών φόρων επί των εν λόγω αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών (άρθρα 13 και 16 του Πρωτοκόλλου).

- 28 Από τις αρχές και το κανονιστικό πλαίσιο που εκτέθηκαν ανωτέρω προκύπτει ότι τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως και ανεξαρτησία ως προς τη δημιουργία θέσεως εργασίας υπαλλήλου ή λοιπού προσωπικού, ως προς την επιλογή του υπαλλήλου ή του λοιπού προσωπικού για την πλήρωση της δημιουργηθείσας θέσεως εργασίας και ως προς τη φύση της σχέσεως εργασίας που τα συνδέει με το λοιπό προσωπικό, εντός των ορίων των διατάξεων του ΚΥΚ και του ΚΛΠ και σύμφωνα με τα διαθέσιμα κονδύλια του προϋπολογισμού.
- 29 Ομοίως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στην παράγραφο 16 των προτάσεών του, μόνο το Συμβούλιο είναι αρμόδιο, βάσει του άρθρου 16 του Πρωτοκόλλου, να προσδιορίσει το πεδίο εφαρμογής *ratione personae* του φορολογικού καθεστώτος που προβλέπεται στο άρθρο 13 του ίδιου αυτού Πρωτοκόλλου.
- 30 Η ανεξαρτησία των κοινοτικών οργάνων τονίζεται επίσης από το γεγονός ότι, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ΚΛΠ, οι συνθήκες εργασίας των τοπικών υπαλλήλων και, μεταξύ άλλων, οι λεπτομέρειες της προσλήψεώς τους καθορίζονται από το οικείο κοινοτικό όργανο. Δεδομένου ότι στον κατά την εν λόγω διάταξη «τρόπο προσλήψεως» περιλαμβάνεται ο καθορισμός του καθεστώτος των εν λόγω υπαλλήλων, έπεται ότι με τη διάταξη αυτή σκοπείται ο αποκλεισμός της δυνατότητας καθορισμού του εν λόγω καθεστώτος από άλλες αρχές πλην των κοινοτικών.
- 31 Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η απόδοση της ιδιότητας του υπαλλήλου ή του λοιπού προσωπικού μπορεί να θεμελιούται μόνο σε τυπική πράξη του εν λόγω οργάνου και δεν μπορεί να ιδρυθεί με απόφαση εθνικής διοικητικής ή δικαστικής αρχής. Τούτο θα συνιστούσε, πράγματι, επέμβαση στη σφαίρα αυτονομίας των κοινοτικών οργάνων (αποφάσεις της 11ης Μαρτίου 1975, 65/74, *Portini* κ.λπ., Συλλογή τόμος 1975, σ. 129, σκέψη 15 και σημείο 2 του διατακτικού, και της 3ης Οκτωβρίου 1985, 232/84, *Tordeur* κ.λπ., Συλλογή 1985, σ. 3223, σκέψεις 27 και 28).

- 32 Το νομικό καθεστώς του μονίμου υπαλλήλου, του εκτάκτου υπαλλήλου και του επικουρικού υπαλλήλου, αφενός, και το καθεστώς του τοπικού υπαλλήλου, αφετέρου, συνεπάγονται θεμελιώδεις διαφορές ως προς τη φύση τους. Ενώ η εργασία του μονίμου υπαλλήλου, του εκτάκτου υπαλλήλου και του επικουρικού υπαλλήλου διέπεται αποκλειστικά από το κοινοτικό δίκαιο και οι διαφορές που προκύπτουν από τις εν λόγω σχέσεις εργασίας εμπίπτουν στην αρμοδιότητα μόνον του κοινοτικού δικαστηρίου, οι σχέσεις εργασίας των τοπικών υπαλλήλων υπόκεινται σε κανονιστική ρύθμιση μικτής φύσεως, προκύπτουσα από κοινοτικές και εθνικές πηγές, οι δε διαφορές που μπορεί να προκύψουν από τις εν λόγω σχέσεις εργασίας εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων. Τέλος, οι τοπικοί υπάλληλοι δεν απολαμβάνουν της απαλλαγής από την επιβολή εθνικών φόρων επί των καταβαλλομένων από τις Κοινότητες αποδοχών, μισθών και αμοιβών.
- 33 Το καθεστώς του εκτάκτου υπαλλήλου και του επικουρικού υπαλλήλου προσομοιάζει εν πολλοίς με το καθεστώς του μονίμου υπαλλήλου. Τόσοι οι έκτακτοι όσο και οι επικουρικοί υπάλληλοι υπόκεινται κατ' ουσίαν στις ίδιες απαιτήσεις ως προς τις συνθήκες εργασίας τους, έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με αυτά που προβλέπονται για τους μονίμους υπαλλήλους στα άρθρα 11 έως 25 του ΚΥΚ, υπόκεινται στο ίδιο καθεστώς όσον αφορά τη διάρκεια και το ωράριο εργασίας, απολαμβάνουν κατ' ουσίαν τα ίδια δικαιώματα σε θέματα αδειών και, τέλος, λόγω του ότι διέπονται από την ίδια κανονιστική ρύθμιση, μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα ίδια ένδικα μέσα ενώπιον του κοινοτικού δικαστηρίου.
- 34 Δεδομένου ότι το καθεστώς του μονίμου υπαλλήλου, του εκτάκτου υπαλλήλου και του επικουρικού υπαλλήλου, αφενός, και το καθεστώς του τοπικού υπαλλήλου, αφετέρου, δεν συμβιβάζονται, η μετάβαση τοπικού υπαλλήλου σε θέση μονίμου υπαλλήλου, εκτάκτου υπαλλήλου ή επικουρικού υπαλλήλου λύει αυτοδικαίως, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, την προηγούμενη σχέση εργασίας του και, αντιστρόφως, η εκ νέου ανάληψη των πρώην δραστηριοτήτων του συνιστά νέα θέση εργασίας και όχι τη συνέχεια της προηγούμενης θέσεως εργασίας (απόφαση της 25ης Ιουνίου 1981, 105/80, Desmedt, Συλλογή 1981, σ. 1701, σκέψη 15 και διατακτικό). Συνεπώς, στην περίπτωση που η σχέση εργασίας του προσφεύγοντος στην κύρια δίκη θεωρηθεί ως θέση εκτάκτου υπαλλήλου ή επικουρικού υπαλλήλου, η εν λόγω σχέση εργασίας πρέπει να χαρακτηριστεί ως νέα θέση, πράγμα το οποίο αποκλείει, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αποφάσεις Porcini κ.λπ. και Tordeur κ.λπ., ότι τέτοια νέα θέση μπορεί να δημιουργηθεί από πράξη άλλης μη κοινοτικής αρχής.

- 35 Συνεπώς, η ιδιότητα του «τοπικού υπαλλήλου» που αποδίδεται σε ένα πρόσωπο από την αρμόδια αρχή κοινοτικού οργάνου και η φύση της σχέσεως εργασίας που καθορίζεται στη σύμβαση εργασίας του εν λόγω υπαλλήλου δεν μπορούν να αμφισβητηθούν βάσει αυτοτελούς εκτιμήσεως εθνικής διοικητικής ή δικαστικής αρχής. Η αναγνώριση μιας τέτοιας δυνατότητας θα αντιστοιχούσε με χορήγηση στην εθνική αρχή της εξουσίας να υπεισέρχεται στη σφαίρα της αυτονομίας των κοινοτικών οργάνων και να προσδιορίζει τη φύση της συμβάσεως εργασίας υπαλλήλου των εν λόγω κοινοτικών οργάνων, πράγμα το οποίο συνιστά επέμβαση υπό την έννοια της προαναφερθείσας στη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως.
- 36 Στο πλαίσιο της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που απολαύει ο εν λόγω υπάλληλος, πρέπει, ασφαλώς, να έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τον χαρακτηρισμό του καθεστώτος εργασίας του ενόψει των διατάξεων του ΚΛΠ. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή πρέπει να εμπίπτει στην αρμοδιότητα μόνο του κοινοτικού δικαστηρίου, δεδομένου ότι ο έλεγχος της νομιμότητας πράξεως της αρμόδιας αρχής κοινοτικού οργάνου περί παροχής της ιδιότητας του μόνιμου υπαλλήλου ή ανήκοντος στο λοιπό προσωπικό και η οποία καθορίζει, με τη σύναψη της συναφούς συμβάσεως, τη φύση της σχέσεως εργασίας του εν λόγω υπαλλήλου, δεν μπορεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα εθνικού δικαστηρίου.
- 37 Τα εθνικά δικαστήρια παραμένουν αρμόδια, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ΚΛΠ, για την επίλυση των διαφορών που αφορούν τους όρους εργασίας τοπικού υπαλλήλου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 79 του ΚΛΠ. Ωστόσο, η πράξη κοινοτικού οργάνου που καθορίζει το καθεστώς ενός υπαλλήλου του δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ενώπιον των εν λόγω δικαστηρίων.
- 38 Τέλος, επισημαίνεται ότι το θεσπιζόμενο με το Πρωτόκολλο καθεστώς, σύμφωνα με το οποίο οι μόνιμοι υπάλληλοι και ορισμένοι υπάλληλοι από το λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων υπόκεινται, υπέρ των Κοινοτήτων, μόνον σε κοινοτικό φόρο, σκοπεύει μόνον την ενίσχυση της αυτονομίας των κοινοτικών οργάνων και δεν μπορεί να ευνοεί ούτε να συνεπάγεται απαλλαγή του λοιπού προσωπικού από τη φορολογία που προβλέπει η φορολογική νομοθεσία του τόπου διορισμού τους.

- 39 Ενόψει του συνόλου των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 13 και 16 του Πρωτοκόλλου, η απόφαση κοινοτικού οργάνου που προσδιορίζει το καθεστώς ενός υπαλλήλου του και καθορίζει τη σχέση εργασίας του έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τις εθνικές διοικητικές και δικαστικές αρχές, ούτως ώστε οι αρχές αυτές δεν μπορούν να προβούν αυτοτελώς σε νομικό χαρακτηρισμό της επίμαχης σχέσεως εργασίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 40 Επειδή η διαδικασία ενέχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, στο δικαστήριο αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των άρθρων 13 και 16 του Πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η απόφαση κοινοτικού οργάνου που προσδιορίζει το καθεστώς ενός υπαλλήλου του και καθορίζει τη σχέση εργασίας του έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τις εθνικές διοικητικές και δικαστικές αρχές, ούτως ώστε οι αρχές αυτές δεν μπορούν να προβούν αυτοτελώς σε νομικό χαρακτηρισμό της επίμαχης σχέσεως εργασίας.

(υπογραφές)